

Georgi Belotserkovski juhatuse esimees SA Ahtme Haigla ahtmehaigla@ahtmehaigla.ee

Teie nr

Meie 18.11.2015 nr 7-9/151380/1505128

Kontrollkäik SA-sse Ahtme Haigla

Lugupeetud Georgi Belotserkovski

Õiguskantsleri nõunikud kontrollisid 15.08.2015 ja 17.08.2015 SA-d Ahtme Haigla, kus osutatakse statsionaarset psühhiaatriateenust, sh tahtest olenematut ravi. Enne seda kontrollis õiguskantsler SA-d Ahtme Haigla 30.01.2013.

Kontrollkäigul ilmnesid SA Ahtme Haigla tegevuses mõningad puudused. Selgus, et:

- jälgimisruum ja ohjeldamise tingimused ei vasta õigusaktide nõuetele;
- pikaajalistest ohjeldamistest ei teatata Terviseametile;
- patsientide privaatsus pole alati tagatud;
- esineb oht patsientide inimväärikusele;
- patsientidele ei pruugi olla tagatud võimalus arstiga eesti keeles suhelda.

Tegevusloa järgi osutab haigla statsionaarseid psühhiaatriateenuseid aadressil Kohtla-Järve linn, Ahtme mnt 95 kokku 90 voodikohal, ent haigla sõnul osutatakse tegelikult teenust 75 voodikohal.

Esimesel kontrollkäigu päeval (15.08.2015, laupäev) tegid õiguskantsleri nõunikud ning kontrollkäigul osalev tervishoiuala ekspert majas ringkäigu ning vestlesid tööl olnud arstiga ning ühega õdedest. Haiglas viibis kokku 49 patsienti. Neist 26 patsienti asusid teisel korrusel akuutosakonnas, kus kohaldatakse ka tahtest olenematut ravi (edaspidi TOR). TOR patsiente oli kontrollkäigu ajal haiglas 12, ohjeldatuid ei olnud.

Teisel kontrollkäigu päeval (17.08.2015, esmaspäev) vestlesid õiguskantsleri nõunikud TOR patsientidega, vaatasid dokumente (ohjeldatud patsientide haiguslugusid ning ohjeldusmeetmete registrit) ning vestlesid asutuse juhiga.

Kontrollkäigu ajal pöörasid õiguskantsleri nõunikud ja ekspert kõrgendatud tähelepanu

- jälgimisruumi ja seal toimuva ohjeldamise turvalisusele ning nõuetekohasusele;
- patsientidele nende ravi puudutavate küsimuste selgitamisele.

- ohjeldusmeetmete rakendamise dokumenteerimisele ning ohjeldamise otsuste põhjendustele.

Õiguskantsleri nõunikud vestlesid kokku 8 TOR patsiendiga. Enamik patsiente nägid mehaanilist ohjeldamist kui paratamatust. Ohjeldamisega seoses tõid patsiendid välja probleemi, et ohjeldamise ajal ei saa minna tualetti ning kasutusel on mähkmed või siiber. Seda tajuti alandavana. Seoses haigla üldise elukorraldusega toodi probleemina välja, et haiglas tuleb kanda haigla riideid (pidžaamasid). Samuti korjatavat ära kõik isiklikud esemed, sh käekell ja mobiiltelefon. Veel kurdeti privaatsuse puudumise üle tualetis, kuna tualeti kabiinidel puuduvad uksed. Probleem privaatsusega olevat ka duši all käies, kuna ust ei saa pesemise ajaks lukku panna. Leiti ka, et haiglas on igav. Nt võiks olla võimalus tegeleda kunstiga.

Jälgimisruumi nõuetekohasus ja ohjeldamise tingimused

Haigla akuutosakonnas asuvad kaks jälgimisruumi, millest üks on mõeldud meestele ja teine naistele. Meestele mõeldud jälgimisruumis asus kolm voodit, ruumi pindala on *ca* 14,1 m². Naistele mõeldud jälgimisruumis asus samuti kolm voodit, ruumi pindala on *ca* 13,5 m².

SA Ahtme Haigla on erihaigla, millele kohalduvad sotsiaalministri 19.08.2004 määruse nr 103 "Haigla liikide nõuded" § 19 lg 5 punktis 3 sätestatud nõuded.² Akuutpsühhiaatria tervishoiuteenuste osutamiseks peab haiglas olema patsientide jälgimisruum kuni kolme voodikohaga pindalaga vähemalt 9 m² voodikoha kohta. See tähendab, et kolme voodikohaga jälgimisruumi pindala peab olema vähemalt 27 m². Eelnev tähendab, et haigla jälgimisruum polnud kontrollkäigu ajal kooskõlas määruse nõuetega. Ahtme haigla jälgimisruumide suurust arvestades saaks sinna paigutada korraga vaid ühe patsiendi.

Veel selgus kontrollkäigul, et haigla kasutab ohjeldamise ajal sirme, et ohjeldatud patsient ei oleks teiste jälgimisruumis viibivate patsientide vaateväljas. Nimelt peab <u>psühhiaatrilise abi seaduse</u> (PsAS) § 14 lg 2 p 3 järgi mehaanilise ohjeldamise ajal olema tagatud, et ükski ohjeldatav ei ole teiste patsientide nägemisulatuses. Nii õiguskantsleri nõunike kui eksperdi hinnangul ei täida aga haiglas kasutatavad sirmid oma otstarvet, kuna need ei varja oma konstruktsiooni tõttu ohjeldatud patsienti teiste vaateväljast.

Õigusaktidega sätestatud nõuded jälgimisruumi suuruse ja ohjeldatud patsiendi teiste isikute vaateväljast eraldamise osas on kehtestatud kindla eesmärgiga.

Põhiseaduse (PS) § 28 lg 1 sätestab igaühe õiguse tervise kaitsele. Ohjeldamise ajal tuleb silmas pidada, et personali esmaseks ülesandeks on tagada, et ohjeldusmeetmete kasutamisega seotud tingimused ja olud ei halvendaks ohjeldatud patsientide vaimset ja füüsilist tervist. Kui ohjeldamiseks kasutatav jälgimisruum on liiga väike ning seal asub mitu patsienti korraga, on võimalik, et juba ohjeldamise läbiviimine võib nii ohjeldatava enda kui teiste seal viibivate patsientide tervist ohustada. Haigla jälgimisruumi vooditele pole võimalik mõlemalt poolt ligi pääseda, et patsienti nõuetekohaselt fikseerida. Ohjeldatu võib rabeleda ning väga kitsas ruumis võivad ka teised patsiendid ohtu sattuda.

¹ Õiguskantsleri nõunikud mõõtsid kontrollkäigul ruumide pindala.

² Kõnealuse määruse § 44 järgi peavad psühhiaatria tervishoiuteenuste osutamiseks piirkondlikus haiglas olema määruse § 19 lg 6 kehtestatud nõuetele vastavad tingimused ning lg 5 kehtestatud nõuetele vastavad ruumid ja lisaks ruumid elekterkrampravi läbiviimiseks. Määruse § 68 järgi peab psühhiaatria tervishoiuteenuste osutamine erihaiglas vastama määruse §-s 44 piirkondlikule haiglale kehtestatud nõuetele.

Kuna ohjeldamise puhul on tegemist äärmiselt intensiivse vabaduspõhiõiguse (PS § 20) riivega, tuleb riive proportsionaalsuse tagamiseks pidada silmas ka seda, et riive oleks ajaliselt nii lühike kui võimalik. Sellest saab tuletada psühhiaatrilise abi osutaja kohustuse aidata kaasa ohjeldamise aluste äralangemisele. Isiku rahunemisele ja temast lähtuva ohu äralangemisele võib aidata muu hulgas kaasa see, kui jälgimisruum, kuhu isik paigutatakse, pakub rahustavat keskkonda, on turvaline ning ei asu teiste patsientide vaateväljas. Täiendavalt tuleb arvestada, et isiku hoidmisel sundasendis teiste patsientide vaateväljas võib lisaks isiku vabaduspõhiõiguse riivele tegemist olla PS § 18 järgi keelatud väärikust alandava kohtlemisega, kuna see võib negatiivselt mõjutada ohjeldatu enesehinnangut.

Sisuliselt sama on selgitanud piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa komitee (CPT), kelle selgituste kohaselt peab ruum, kuhu ohjeldatud patsient paigutatakse, olema selleks otstarbeks kohandatud. See peab olema turvaline ning nõuetekohaselt valgustatud ja köetud, pakkudes patsiendile rahustavat keskkonda. Lisaks sellele peab ohjeldatud patsient olema nõuetekohaselt riietatud ning väljaspool teiste patsientide vaatevälja, välja arvatud juhul, kui patsient selgesõnaliselt nõuab vastupidist või kui on teada, et patsient eelistab teiste patsientide seltskonda. Igal juhul tuleb garanteerida, et ülejäänud patsiendid ei teeks ohjeldatud patsiendile halba.³

Eelnevat silmas pidades teen SA-le Ahtme Haigla ettepaneku tagada, et

- jälgimisruumi suurus oleks kooskõlas õigusaktidega;
- ohjeldatud patsient ei viibiks teiste patsientide nägemisulatuses ja et selle tagamiseks kasutatavad vahendid (sirmid) seda ka tegelikult võimaldaksid saavutada.

Terviseameti teavitamine

Tulenevalt PsAS § 14⁴ lg 1 on tervishoiuteenuse osutaja kohustatud hiljemalt järgmisel tööpäeval pärast ohjeldusmeetme rakendamise lõpetamist teavitama Terviseametit igast juhtumist, mille korral ohjeldusmeetme rakendamine kestab rohkem kui 24 tundi järjest.

Haigla ohjeldusmeetmete registrit vaadates selgus, et selle aasta juulis oli haiglas patsiente, kelle ohjeldamise kohta olid järgmised sissekanded:

- ohjeldusmeetme rakendamise algus 21.07 kell 15.00 ja ohjeldusmeetme rakendamise lõpp 23.07 kell 8.20
- ohjeldusmeetme rakendamise algus 25.07 kell 18.15 ja ohjeldusmeetme rakendamise lõpp 28.07 kell 06.30

Ohjeldusmeetmete registris oli ka teisi patsiente, kelle puhul jäi ohjeldusmeetme rakendamise alguse ja lõpu vahele rohkem kui 24 tundi.

Haigla sellistest ohjeldamisest Terviseametile ei teata. Haigla selgituste kohaselt ei tehta seda põhjusel, et patsient vabastatakse aeg-ajalt umbes pooleks tunniks ohjeldusrihmadest. Seega ei saa haigla hinnangul kõnealuseid ohjeldamisi pidada üle 24 tunni kestvateks. Vaadates dokumente, kuhu teevad sissekandeid ohjeldatud patsiente jälgivad töötajad, on näha, et söömise ja pesemise ajaks on ohjeldamine lõpetatud. Samas oli ka sissekandeid, kus ohjeldamine oli pesemise ja söömise ajaks vaid osaliselt lõpetatud (nt vabastatud ainult käed).

_

³ Vt CPT 16. Üldaruanne (<u>CPT/Inf (2006) 35)</u>, p 48

PsAS § 14⁴ lg 1 sõnastusest ei ole üheselt selge, mida on üle 24 tunni kestva järjestikuse ohjeldamise all silmas peetud. Nii pole näiteks selge, kas seda, et isik on olnud nt kolm päeva ohjeldatud, ehkki vahepeal on ohjeldamine lühiajaliselt katkestatud söömise, tualetis käimise vm toimingu tõttu, saab pidada järjestikuseks ohjeldamiseks või mitte. Või on silmas peetud seda, et teatada tuleb kõigist juhtumistest, kus isik on olnud ohjeldatud üle 24 tunni ilma, et ohjeldamine oleks lühiajaliselt katkestatud. Ka PsAS seletuskirjast sellele küsimusele vastust ei saa.⁴

On ebatõenäoline, et seadusandja on sättega silmas pidanud võimalust pääseda Terviseametile teatamisest nii, et patsiendi ohjeldamine katkestatakse lühiajaliselt, nt söömise ajaks. Selline tõlgendus tähendaks, et teavitamist saab soovi korral üldse vältida. Seadust ei tohi tõlgendada viisil, mis kaotab sätte mõtte.

Ohjeldamine on väga tõsine põhiõiguste riive, mille käigus võib ohtu sattuda nii inimese elu, tervis kui ka inimväärikus. Mida kauem ohjeldamine kestab, seda suurem on põhiõiguste rikkumise oht. On selge, et patsiendi ravi üle otsustab arst, kuid ohjeldamise olemust arvestades on asjakohane, et pikka aega kestvatest ohjeldamistest saab teada keegi ka väljaspool haiglat, kes kahtluse korral võib ohjeldamise asjaolusid kontrollida.

Seetõttu soovitan SA-l Ahtme Haigla edaspidi teavitada Terviseametit kõigist ohjeldamise juhtudest, kus ohjeldamine kestab üle 24 tunni, olenemata ohjeldamise lühiajalistest katkestamisest pesemise, söömise või muu toimingu tegemiseks.

Privaatsuse tagamine

Kontrollkäigul selgus, et teisel korrusel asuva akuutosakonna tualeti kabiinidel puudusid uksed. Seejuures olid kõik tualetid uksest sisse astudes vabalt vaadeldavad. Haigla personali sõnul puuduvad tualettidel uksed turvakaalutlustel.

Veel selgus kontrollkäigul, et akuutosakonna duširuumis pestes pole võimalik ust lukustada. Mitu patsienti kurtsid, et pesemise ajal on teised patsiendid käinud nende privaatsust rikkumas.

PS § 26 kaitseb perekonna- ja eraelu laias tähenduses – siia alla kuuluvad eelkõige intiimsfääri puutumatus, õigus seksuaalsele enesemääramisele, õigus informatsioonilisele enesemääramisele ning õigus enda sõnale ja pildile. ⁵ Eraelu riivab põhimõtteliselt iga ebasoodus mõjutamine riigi poolt, sh ka isiku jälgimine. ⁶

⁴ Psühhiaatrilise abi seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskiri, lk 13 selgitab: "Terviseameti teavitamise eesmärk on ohjeldusmeetmete rakendamise üle riikliku järelevalve tõhustamine. Ohjeldusmeetmete rakendamine üle 24 tunni on oma olemuselt erakordne meede. Sellest teavitamise korral saab Terviseamet vajadusel üksikjuhtumi põhjal kohe alustada järelevalvet. Arvutivõrgus: http://www.riigikogu.ee/?page=eelnou&op=ems&emshelp=true&eid=1396981&u=20120302124328.

⁵ Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. Kommentaarid §-le 26, komm 6.1. Arvutivõrgus: http://pohiseadus.ee/ptk-2/pg-26/. EIK praktika kohaselt ei ole eraelu mõiste ammendava definitsiooni andmine võimalik ega ka vajalik, sest tegemist on pidevas muutumises oleva hüvega. Vt nt EIK 16.12.1992 otsus nr 13710/88, Niemietz vs Saksamaa. Õiguskirjanduses on leitud, et "esineb teatav suundumus määratleda eraelu austamise mõiste selliselt, et see hõlmaks kõik põhilised eeltingimused enese määratud eraeluks". Vt L. Wildhaber, jt. Euroopa inimõiguste konventsioon ja eraelu kaitse. Uuemad arengusuunad. – Juridica, 2007, nr 1, lk 15.

⁶ Eesti Vabariigi põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. Kommentaarid §-le 26, komm 9.1. Arvutivõrgus: http://pohiseadus.ee/ptk-2/pg-26/.

Õigust eraelu puutumatusele võib riivata PS § 26 teises lauses nimetatud põhiseaduspärastel põhjustel. Paragrahvi teise lause kohaselt võib sekkuda perekonna- ja eraellu tervise, kõlbluse, avaliku korra või teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks, kuriteo tõkestamiseks või kurjategija tabamiseks. Teisisõnu võib eraelu riivata üksnes seadusega või seaduse alusel ja PS § 26 teises lauses kindlaks määratud põhjustel. 8

Täiendavalt tuleb haiglal privaatsust silmas pidades arvestada PS §-st 10 tuleneva inimväärikuse põhimõttega, mis keelab sundida inimest tingimustesse, mis tema kui inimese väärikust alandaks. Näiteks kui inimene peab hügieenitoiminguid tegema kaaspatsientide nähes, riivab see inimese väärikust ning selliseid olukordi tuleb vältida.

Õiguskantsleri hinnangul ei ole akuutosakonnas tuvastatud privaatsuse riived vajalikud, et tagada piisav valve patsientide järele. Näiteks võib tuua, et haigla esimesel korrusel olid tualettide ees kahepoolsed uksed, mis tagasid teatava privaatsuse, kuid mida ei saa lukustada ning vajadusel korral saab ust väljastpoolt avada. Ka probleemi duširuumi privaatsusega saab lahendada sobivat lukustust kasutades nii, et personal saab vajadusel duširuumi siseneda, kuid teistel patsientidel seda võimalust pole.

Seetõttu teen SA-le Ahtme Haigla ettepaneku astuda samme patsientide privaatsuse tagamiseks akuutosakonnas.

Inimväärikuse tagamine

Haiglas ringkäiku tehes ning patsientidega vesteldes selgus, et mitmel puhul võib haigla akuutosakonnas olla ohus patsientide inimväärikus.

Selgus, et osakonnas võetakse patsientidelt ära kõik isiklikud esemed, sh käekell, mobiiltelefon. Patsiendid viibisid osakonnas haigla pidžaamades, mida osa patsiente tajus ebameeldivana. Veel selgus, et patsientide arvates on äärmiselt taunitav haigla praktika, kus jälgimisruumis ohjeldatud patsienti ei viida tualetti, vaid talle pannakse mähe või kasutatakse siibrit.

PS §-st 10 tuleneb inimväärikuse põhimõte, mis on põhiseaduse üks põhiprintsiipidest. Ka Riigikohus on öelnud, et "[i]nimväärikus on kõigi isiku põhiõiguste alus ning põhiõiguste ja vabaduste kaitse eesmärk" Inimväärikuse põhimõttest tuleneb keeld sundida inimest tingimustesse, mis tema kui inimese väärikust alandaks. See, millal on inimese väärikust alandatud moel, mil vastavat tegevust võiks pidada teise inimese väärkohtlemiseks PS § 18 mõttes, sõltub paljuski konkreetsetest asjaoludest. Samuti mõjuvad olukorrad inimestele erinevalt.

Isiklike esemete hoiuleandmine

On mõistetav, et patsientide elu ja tervise kaitse vajadustest lähtuvalt on vaja teatud esemete kasutamine haiglas keelata või nende kasutamist piirata. PsAS § 9¹ järgi on statsionaarsel psühhiaatrilisel ravil viibival isikul keelatud vallata seaduses nimetatud aineid või esemeid. 10

⁷ Samas, § 26, komm 5.1

⁸ Samas, § 26, komm 11.

⁹ Riigikohtu halduskolleegiumi otsus 22.03.2006 nr 3-3-1-2-06, p 10.

¹⁰ PsAS § 9¹ järgi on statsionaarsel psühhiaatrilisel ravil viibival isikul keelatud vallata 1) alkohoolseis jooke alkoholiseaduse tähenduses; 2) narkootilisi ja psühhotroopseid aineid narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning

Lisaks PsAS § 9¹ lg 1 nimetatud keelatud esemetele sätestab sama paragrahvi lg 2, et vaja võib olla keelata ka muude ainete ja esemete valdamist, kui need kujutavad patsiendi tervisliku seisundi tõttu ohtu tema enda või teiste isikute elule või tervisele või ohustavad oluliselt ravil viibivate isikute eraelu puutumatust. Selle sättega tervishoiuteenuse osutajale jäetud otsustusruumi ei saa sisustada siiski nii, et iga patsient peab haiglasse saabudes ära andma automaatselt kõik isiklikud esemed. Haigla peab PsAS § 9¹ lg 1 nimetamata asjade keelustamisel kaaluma, kas keelatavad asjad ka tegelikult võivad kujutada ohtu inimeste elule ja tervisele või ohustada oluliselt patsientide eraelu puutumatust.

Kontrollkäigu tulemusel ei ole üheselt selge, kuidas haiglas isiklike esemete kasutamine reguleeritud on. Ühelt poolt kaebasid patsiendid, et neil ei lubata kasutada mobiiltelefoni ega nt käekella. Sellisest ulatuslikust piirangust annab tunnistust ka akuutosakonna sisekorra eeskirja p 6.3, mille sõnastusest saab järeldada, et isiklikud asjad, sh mobiiltelefon, tuleb õele hoiule anda. Teiselt poolt on akuutosakonna sisekorra eeskirja p 6.4 järgi otsustades¹¹ siiski võimalik, et kõiki esemeid, sh väärtasju, hoiule andma ei pea.

Eelnevat arvestades soovitan SA-l Ahtme Haigla kehtestada üheselt mõistetavad reeglid patsientide isiklike esemete hoiuleandmise osas. Samuti soovitan hoiduda isiklike esemete hoiuleandmise nõudest, kui esemed ei saa kujutada ohtu inimeste elule ja tervisele või ohustada oluliselt patsientide eraelu puutumatust.

Haiglariietuse kasutamine

Patsiendi inimväärikuse austamine tähendab, et temasse ei suhtutaks kui objekti, vaid kui ainulaadsesse inimesse. Haiglariiete kandmine jätab inimese ilma võimalusest üldisest patsientide massist eristuda, tunnetada end indiviidina. Haiglariietus ei toeta patsientide isiksust ja eneseväärikust. Individuaalne riietus peaks olema osa terapeutilisest protsessist. 12

Akuutosakonna sisekorra eeskirja p 6.6 järgi väljastatakse patsiendile haiglariietus. Sama punkti kohaselt on patsiendi isiklik riietus hoiul osakonna riietehoius ning tagastatakse ravirežiimi muutmisel või haiglast lahkumisel. See, et akuutosakonnas olid patsiendid haiglariietuses, hakkas õiguskantsleri nõunikele silma ringkäigu ajal. Nagu öeldud, kurtsid haiglariietuse kohustuslikkuse üle ka küsitletud patsiendid.

Leian, et üldine keeld kanda akuutosakonnas isiklikke riideid, kui patsiendil on haiglas kaasas puhtad ja sobilikud riided, ei ole põhjendatud.

Seetõttu teen SA-le Ahtme Haigla soovituse muuta akuutosakonna sisekorra eeskirja ning võimaldada patisentidel kanda isiklikke riideid, kui need on puhtad ja sobilikud.

Tualeti kasutamine ohjeldamise ajal

Ohjeldamine kujutab endast väga intensiivset põhiõiguste piirangut. Ohjeldusmeetme rakendamisega kaasneb kõrgendatud väärikust alandava kohtlemise oht.

nende lähteainete seaduse tähenduses, mis ei ole ravimid ravimiseaduse tähenduses; 3) relvi relvaseaduse tähenduses;4) lõhkeaineid, pürotehnilisi aineid ja pürotehnilisi tooteid lõhkematerjaliseaduse tähenduses.

¹¹ Akuutosakonna sisekorra eeskirja p 6.4 sätestab, et esemed, mis jäävad patsiendi kätte (sh raha ja väärtesemed), on täielikul patsiendi vastutusel ning nende kaotuse/säilimise eest personal vastutust ei kanna.

¹² Seetõttu on CPT osakonda puudutavalt teinud ka soovituse astuda samme tagamaks, et patsienditel oleks õigus kanda enda riideid. Vt CPT soovitus Eestile, p 113, otsetee

7

Haigla personali selgitustest ilmnes, et ohjeldamise ajal kasutatakse patsientidel mähkmeid või siibrit ning üldjuhul neid tualetti ei viida. Sama saab järeldada ohjeldusmeetmete rakendamise registris tehtud sissekannetest, kus on näha, et ohjeldatud patsiente puhastati umbes kahe tunni tagant. Patsiendid, keda oli ohjeldatud, tajusid mähkme või siibri kasutamist väga alandavana.

Ka tervishoiuala eksperdi hinnangul võib mähkme kasutamine olla patsiendile alandav ja selle kasutamist saab lugeda põhjendatuks vaid erandjuhtudel meditsiiniliste näidustustuste korral (nt patsient ei suuda iseseisvalt tualetti minna).

Eelnevat arvestades soovitan SA-l Ahtme Haigla muuta praktikat ning lõpetada mähkmete ja siibri kasutamine ohjeldamise ajal juhul, kui patsient on võimeline tualetti minema.

Suhtluskeel

Laupäevase kontrollkäigu ajal oli haiglas üks arst, kes ei mõistnud ega rääkinud eesti keeles. Tööl oli õde, kes teatud määral eesti keeles suhtles.

Selline olukord on taunitav, kuna haiglasse võib sattuda ka patsiente, kes vene keelt ei valda. On mõistetav, et haigla asukohta arvestades pole kerge leida piisavalt psühhiaatreid, kes eesti keelt valdaksid.

Siiski soovitan SA-l Ahtme Haigla teha jõupingutusi (nt võimaldada eesti keele õpet), et iga haiglas töötav arst oleks võimeline patsiendiga eesti keeles suhtlema.

Tervishoiueksperdi hinnang

Kontrollkäigule kaasatud tervishoiueksperdi arvamuse koopia on lisatud käesolevale kirjale.

Tervishoiueksperdi arvamuses toodud tähelepanekute osas palun Teil kujundada seisukoht ning edastada see koos ettepanekutele ja soovitustele antavate vastustega.

Teie seisukohta ootan võimalusel hiljemalt 21.12.2015.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Lisa: Tervishoiueksperdi arvamus

Koopia: Sotsiaalministeerium

Terviseamet

Aigi Kivioja 6938428 Aigi.Kivioja@oiguskantsler.ee